

L'OPINIÓ

Surt cada dissabte

15 cèntims

EDITORIAL

La crisi francesa

La presentació del govern presidit per M. Briand davant del Congrés ocasionà la seva ràpida derrota. Feia temps que la política francesa necessitava una major claredat, malgrat el quasi equilibri de forces que entre les dretes i esquerres hi ha i que fa poc viable qualsevol solució franca en un sentit o en un altre. El govern Briand constituïa un contrasentit. La seva política interior, portada per Tardieu, era francament reaccionària i gaudia, per això mateix, de l'àmplia confiança dels filo-feixistes de l'altra banda dels Pirineus. En canvi la seva política internacional, portada per Briand, era de tendències pacifistes i favorable a la conciliació europea, acompanyada de petites renúncies imperialistes. Es natural que aquesta orientació internacional fos ben vista i ajudada per les esquerres i repugnés les aspiracions nacionalistes del capitalisme francès. Briand vivia doncs de la condescendència de les dretes i de les esquerres, les quals, naturalment, esperaven qualsevol bona oportunitat per imposar la totalitat de les seves aspiracions. Briand ha estat el primer en veure amb simpatia la pròpia derrota, perquè, excellent negociador com és, patia de la poca adhesió que trobava en els seus col·laboradors.

Un cop plantejada la crisi, ha estat confiada al partit radical-socialista, el més nombrós de la Cambra, la missió de formar nou govern. Daladier, elegit cap, és la persona encarregada de presidir-lo. Al nostre judici Daladier és una de les més fortes personalitats del partit radical-socialista. És jove, és audaciós i és acusatament esquerrista. Té pasta de jacobí. Cal seguir, només, la manera com ha portat les negociacions preparatòries per adonar-se del seu temperament rectilini. L'escepticisme i la punta d'ironia amb què la dreta veïa l'inici de les seves gestions s'ha anat convertint, al compàs d'elles, en una forta oposició plena d'amenaçes atordides. Bainville ha arribat a insinuar la possibilitat d'una nova fugida de capitals, o sigui la probabilitat que la plutocràcia francesa torni a jugar brut provocant una crisi financiera, com ho

féu en l'anterior govern del càrtel, l'any 1924.

Daladier, però, conscient del què fa i d'allà on vol anar, ha realitzat dos actes importantíssims; oferir a Briand la cartera de Negocis Estrangers perquè pugui continuar, amb més autoritat, la seva política internacional de pacificació i concòrdia; i demanar als socialistes llur participació en les responsabilitats del poder, incorporant al programa del futur govern aquella part del programa socialista susceptible de reunir majoria. Briand ha acceptat donant clares mostres del to de "fair play" que domina en la política francesa. I els socialistes?

El problema que els socialistes han de resoldre, davant els termes concrets de l'ofertament de Daladier, és el següent: donada la possibilitat de realitzar una part, per mínima que sigui, de llur programa de govern, ¿tenen el deure de contribuir-hi amb plena responsabilitat o bé deuen esperar a poder governar sols el dia, més o menys llunyà, que tinguin majoria parlamentària? En les ofertes del senyor Daladier hi ha dos punts que inclinen a una resposta afirmativa: són l'escola única i la plena implantació de les assegurances socials segons la petició feta per la C. G. T. En contra només hi pot haver el convenciment que una participació governamental debilitaria el partit.

NO ES BEN BE AIXO...

—Es innocent o culpable?
—No ho sé, però és igual. La qüestió és que confessi!

Sense posseir totes les dades que juguen en un afer de la importància del plantejat al partit socialista francès, som partidaris de la participació en el govern, en els termes de tracte igual i promeses efectives en què ha fet l'ofertament Daladier. Donem, per prestar suport al nostre criteri, algunes de les principals raons: necessitat per a França, per a Europa i per als interessos de la classe obrera, d'una política internacional francament pacifista, de conciliació amb els vençuts, de cooperació econòmica entre tots els pobles europeus i de desarmament; necessitat d'acabar, en front del partit comunista francès, la política repressiva que s'ha vingut seguint, dirigida per Tardieu, aplicant les lleis scélèrantes dictades quan l'anarquisme era tabú; conveniència de disminuir les despeses del pressupost de guerra en un mínim de 600 milions; parallela desgravació fiscal en els impostos indirectes que pesen, en definitiva, damunt els consumidors; possibilitat d'impedir les confabulacions que suara s'han demostrat existents entre els nacionalistes francesos i alemanys per realitzar una entesa militar contra la U. R. S. S.; promulgació d'una llei d'assegurances socials, reclamada de temps per les organitzacions sindicals; augment de prestigi davant les masses obreres franceses per una política de realitzacions sempre preferible a una política simplement crítica; manteniment de la laïcitat, i creació de l'escola única, aspiració justíssima de la classe obrera mundial.

El grup parlamentari s'havia demostrat disposat a la col·laboració, però els altres organismes dirigents del Partit la rebutgen. A l'hora d'escriure el present editorial el Consell Nacional Socialista, per una feble majoria, s'ha decantat pels no-collaboracionistes. Davant d'això hom pot albirar que no hi haurà aquesta vegada encara ministres socialistes.

Darrera hora. — Daladier ha fracassat definitivament en les seves gestions per a formar govern. Quan aquesta edició entra en màquina, la crisi continua presentant una incògnita.

Tothom deu contribuir a homenatjar POMPEU FABRA